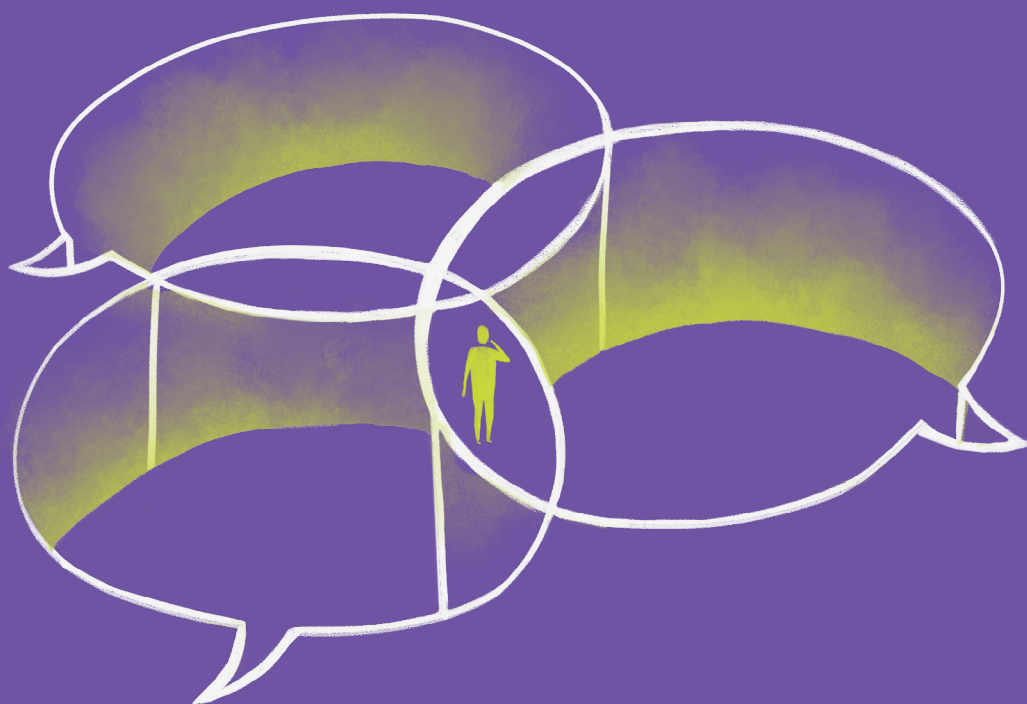

E-TICK Klubi

Priročnik za moderatorje

Vsebina

Uvod	3
Uporaba tega priročnika	4
Zakaj gostiti klub E-TICK?	5
Organiziranje klubov E-TICK	6
Praktične zadeve	6
Splošen pristop k organizaciji srečanj	7
Struktura srečanj	8
Pregled srečanj	12
Pomembna orodja	13
Načela kritične pismenosti	13
'Varni prostori'	13
Dodatni viri	14

Uvod

Ta priročnik smo razvile partnerske organizacije Comlamh (Irska), Zavod Voluntariat (Slovenija), INEX SDA (Češka) in Društvo Humanitas (Slovenija) v okviru projekta "E-t(r)ick your mind". Priročnik je namenjen vsem, ki jih zanima gostovanje E-tick klubov.

Poleg tega priročnik vsebuje orodja in nasvete za gostovanje in vodenje različnih skupin mladih, še posebej skupin, v okviru želite z mladimi naslavljanje globalne tematike.

Navdih za priročnik smo črpali iz spletnega tečaja o etični komunikaciji E-TICK, ki smo ga razvile štiri partnerske organizacije leta 2021, leta 2024 pa smo ga posodobile in nadgradile z novimi vsebinami.

Uporaba E-TICK tečaja je brezplačna za vse, dostopen je na tej povezavi:

www.ethicalcommunication.org

Poleg priročnika vas vabimo tudi k ogledu E-TICK gradiv za izobraževalce in trenerje za izvedbo delavnic s skupinami mladih. Ta gradiva lahko najdete na spletnih straneh naših organizacij ali na spletni strani tečaja.

Veseli bomo povratnih informacij o E-TICK gradivih in spletnem tečaju.

Dosegljivi smo preko e-pošte admin@ethicalcommunication.org.

Spletni tečaj E-TICK in vsa z njim povezana gradiva so licencirana pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 International (CC BY 4.0). Vsebinsko lahko prosto uporabljate, vendar morate pri tem navesti avtorje, povezavo do licence in označiti morebitne spremembe.

VOLUNTARIAT
ZAVOD ZA MEDNARODNO PROSTOVOLJNO DELO
SOCI SLOVENIA

Comhlámh
GLOBAL SOLIDARITY IN ACTION

Sofinancira
Evropska unija

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.

Uporaba tega priročnika

E-TICK klubi so odličen način za povečanje vključenosti udeležencev pri uporabi E-TICK 2.0 (spletnega tečaja). E-TICK klubi so zasnovani kot dopolnilo k sodelovanju pri E-TICK 2.0, saj udeležencem omogočajo prostor za razmislek in razpravo o temah E-TICK 2.0 z drugimi.

Ta priročnik je za vse, ki vas zanima in / ali se pripravljate na vodenje E-TICK kluba. Predpostavljamo, da ste seznanjeni z E-TICK 2.0 (vsemi 8 sejami) in da ste razmislili o svoji lastni poti z vsebino.

Še nekaj informacij o tem priročniku:

- Ta priročnik ponuja smernice o tem, kako strukturirati E-TICK klub in kako se ga lotiti, vendar pa je kljub temu pomembno, da sami ugotovite, kako lahko najboljše izvedete gostovanje. Pri samorefleksiji in kritičnem razmišljanju morate razmisliti o svoji stopnji udobja/ sposobnosti za gostovanje skupin ter stvari ustrezno organizirati (vključno s strukturo itd.).
- E-TICK 2.0 je zasnovan tako, da je primeren za široko občinstvo (18 let in več) in deluje na številnih ravneh. Odmeven je za mlade, ki se pripravljajo na prostovoljno delo, za mlade, ki jih na splošno zanimajo družbene spremembe in globalne teme, ter za strokovnjake, ki delajo v učilnicah in različnih skupnostih. Priročnik predpostavlja, da boste upoštevali svoj kontekst in profil/potrebe članov vašega kluba ter ga ustrezno in primerno prilagodili.
- Ta priročnik ne predpostavlja, da imate izjemno poglobljeno znanje o globalnem učenju, kritični družbeni teoriji in podobno. Morda ga imate! Vendar tega ne predvidevamo. Namesto tega je priročnik namenjen vsem, ki jih zanima podpora drugim pri samorefleksiji in kritičnem razmišljanju o temah E-TICK 2.0. Brazilski pedagog in družbeni aktivist Paulo Freire je nekoč dejal, da učenci vedno vedo, kdaj se učitelj uči z njimi, in vedno vedo, kdaj se ne. Da bi bili najboljši gostitelj, kakršen lahko ste, se učite z in od članov vašega kluba ter jim dovolite, da to občutijo.

Opomba: Ta priročnik vsebuje orodja in nasvete, ki so koristni za vse skupine, zlasti za tiste, ki raziskujejo družbene spremembe in globalne teme, vključno s potencialno zahtevnimi temami. V skladu s tem, ter če se ukvarjate s facilitacijo skupin ali z izobraževanjem, boste morda našli širšo uporabo tega priročnika. Prosimo, da ga po lastni presoji prilagodite, preoblikujete ali ponovno uporabite, kot se vam zdi primerno.

Zakaj gostiti klub E-TICK?

E-TICK 2.0 je spletni tečaj, ki ga opravljate sami v svojem tempu. Zasnovan je tako, da je dovolj privlačen in zanimiv, da ga lahko oseba opravi sama. Vendar pa je vedno koristno raziskovati ideje tudi z drugimi, se skupaj preizpraševati o naslovljenih temah, kar pa ponujajo E-TICK klubi.

E-TICK klubi predstavljajo inovativen način spremljanja udeležencev na njihovi poti skozi spletni tečaj, hkrati pa predstavljajo način ustvarjanja skupnosti za učenje o naslovljenih globalno-učnih temah. Iz izkušenj vemo, da E-TICK klubi pomagajo poglobiti učne poti in učne rezultate.

E-TICK klubi:

- omogočiti udeležencem, da delijo izkušnje z vsebino E-TICK 2.0 z drugimi in nadaljujejo ali poglobijo svoj razmislek;
- omogočiti udeležencem, da v varnem prostoru izrazijo svoje misli o zapletenih temah in pridobijo samozavest pri dialogu z drugimi o teh temah;
- pomagati motivirati učence! Čeprav je E-TICK 2.0 interaktiven in spodbuden, je lahko izziv ohraniti motivacijo vse do konca. E-TICK klubi udeležencem nudijo dodatno motivacijo za dokončanje tečaja.

Organiziranje E-TICK klubov

PRAKTIČNE ZADEVE

Klub E-TICK sestavlja več srečanj. Ta srečanja so zasnovana tako, da spremljajo učence med napredovanjem skozi 8 spletnih sej.

Pogostost srečanj

Zadostuje 1 srečanje na 2 spletni seji. Odvisno od tempa skupine je lahko srečanje **enkrat na teden** ali **enkrat na dva tedna**. Ne pozabite, da ena seja E-TICK 2.0 traja približno 1,5 do 2 uri za spletno izvedbo. Kaj je bolj realistično? Da vaša skupina opravi dve seji na teden ali eno sejo na teden? Verjetno je bolj realistično, da se skupina sestane enkrat na dva tedna, zato pričakujemo srečanja enkrat na dva tedna. Ne glede na to, za kaj se boste odločili, naj med srečanji ne minita več kot dva tedna, sicer se bo zagon izgubil.

Velikost skupine

Priporočamo, da zagotovite **najmanj 5 prijavljenih** (brez gostitelja) **in največ 10 udeležencev**. Priporočamo 5 kot minimalno število, saj se v zadnjem trenutku pogosto zgodi, da se 1 ali 2 osebi ne moreta udeležiti srečanja. Ob upoštevanju tega bo skupina s 5 člani zagotavljala, da boste vedno imeli vsaj 3 prisotne za razprave.

Dolžina srečanja

Ne glede na velikost skupine priporočamo, da vsak sestanek traja od 1 ure 15min do 1 ure 30min.

Format sestanka

Sestanki v živo so vedno bolj prijetni kot spletni sestanki, zato, če lahko, izvajajte E-TICK klube v živo. Vendar pa lahko spletni sestanki prav tako dobro delujejo s to vsebino. Iz naših izkušenj z E-TICK je enostavno spodbuditi ljudi k razpravi in deljenju mnenj o temah tudi preko spletne platforme.

Skupno število srečanj

Priporočamo skupno **pet srečanj**. Prvo srečanje bo namenjeno predstavitvi in dogovorom, preostala štiri srečanja pa raziskovanju tem. Spodaj si oglejte strukturo. Opomba: Pri E-TICK 2.0 sta seji 1 in 2 tematsko povezani, prav tako se v parih lepo ujemajo tudi seja 3 in 4, 5 in 6 ter 7 in 8.

Srečanje	Tema
Srečanje 1	Predstavitve in vzpostavitev temeljev
Srečanje 2	Srečanja 1 in 2 (Perspektive)
Srečanje 3	Srečanja 3 in 4 (Kultura in moč)
Srečanje 4	Srečanja 5 in 6 (Prostovoljstvo in razvoj)
Srečanje 5	Srečanja 6 in 7 (Digitalna pismenost)

* z razmikom 1-2 tedna (ne več) med posameznimi srečanji.

Promocija E-TICK klubov

Upoštevajte svojo ciljno skupino in čas v letu, ki bi bil zanje optimalen. V svoji promociji jasno navedite datume in potrebno stopnjo zavezanosti (čas za dokončanje sej na spletu in redna srečanja), pa tudi prednosti pridružitve E-TICK klubu. Morda boste razmišljali tudi o spodbudah zanje, vendar je tudi to odvisno od vaše ciljne skupine.

SPLOŠEN PRISTOP K ORGANIZACIJI SREČANJ

Glede celotnega pristopa k gostovanju srečanj se ne obremenjujte preveč! Manj je več in kakovost vaše prisotnosti (topla, mirna, osredotočena prisotnost) pomeni največ. 'Delo' v zvezi z 'vsebino' je že opravljeno za vas – vse je na platformi! Vse, kar morate storiti, je, da vodite razpravo o temah. Tukaj je nekaj pomembnih napotkov:

- Srečanja E-TICK kluba niso namenjena zahtevnim dejavnostim ali strukturi. Tako je predvsem zato, ker je „vsebinska“ plat že opravljena. Udeleženci so že pregledali vsebine na spletu – zdaj gre samo še za to, da omogočite refleksijo o teh vsebinah. Predvsem potrebujejo **prisotnost** - predvsem vas kot gostitelja, ki posledično vabi k prisotnosti drugih in k temu, da se počutijo **dobrodošle**. Tako se bodo še naprej vračali.
- V teh prostorih je deljenje ključnega pomena, vendar ni nujno, da vsi delijo - sprejmite tišino in morda jo bodo sprejeli tudi ostali. Zaupajte tudi v resonanco - kar ena oseba deli, je pogosto tisto, kar drugi razmišljajo, ali pa je povezano z njihovimi lastnimi izzivi, dvomi in vprašanji.
- Člani kluba bodo na svojem spletnem potovanju pisali dnevnike, zato jih lahko spodbudite, da jih prinesejo s seboj na srečanja, kot podlago za razpravo (med katerimi jih lahko tudi dopolnjujejo).
- Spodbujanje VSEH – pritegnite tišje člane; pokažite jim, da vas iskreno zanima, kaj imajo povedati.

- Udobje-raztegljivost-napetost: ne želimo, da bi srečanja kogar koli pripeljala v stanje stresa, vendar želimo ljudi pripeljati v cono rasti - ne zaradi neudobja, temveč zato, da bi videli, kaj se lahko iz te pozicije naučimo ali ponovno preučimo. Prisluhnite in preverite, ali je med vami kdo, za katerega se zdi, da bi se rad določeno temo odprl ali poglobil. Morda si tega želi in potrebuje le spodbudo.

Koristni pristopi (kot gostitelj)

- Brezpogojno spoštovanje (člani skupine lahko čutijo, da jih ne obsojate ali favorizirate določenih prispevkov ali določenih članov skupine pred drugimi).
- Prisotnost - „manj priprav, več prisotnosti“.
- Pozorno poslušanje.
- Toplina, mirnost in pozornost.
- Dajanje občutka, da je dovolj časa za vse, kar je potrebno narediti (brez naglice ali panike).
- Radovednost.
- Dajanje možnosti izbire, avtonomije skupini, kar pomeni, da jim zaupate („ali želite nadaljevati“, „ali želite iti naprej“ - ne obravnavajte jih kot otroke, ampak jim dovolite, da prevzamejo odgovornost za to, kako se porabi čas).
- Zavedanje in usklajenost z dinamiko skupine (ali so vsi v redu, ali vsi sledijo, ali vsi ostajajo povezani s skupino ali prihaja do odklonov).

STRUKTURA SREČANJ

Čeprav poudarjamo „manj priprav, več prisotnosti“, srečanja E-TICK kluba vabijo ljudi k samorefleksiji, spraševanju in dialogu z drugimi. V takšnih okoliščinah je pomembna lahka struktura, ki lahko pomaga ljudem, da se počutijo podprti, in ustvarja pogoje, v katerih se počutijo sposobni deliti in poslušati. Lahka struktura lahko pomaga vsem, da ostanejo pozorni na vidike kritičnega razmišljanja v prostoru. Poleg tega lahko lahka struktura zmanjša tveganje za:

- prostor, ki ga prevzame drama,
- pretirano govorjenje, ki zapre prostor za druge,
- pogovorno tavanje, oddaljevanje od teme in izguba fokusa,
- prevzem prostora za svoje potrebe na način, ki ne služi drugim ali namenu skupine.

Dober začetek (prvo srečanje) je ključnega pomena! Poskrbite, da boste namenili čas uvodnemu srečanju, kjer bodo udeleženci lahko spoznali namen srečanj (kaj ta prostor predstavlja in kako se ljudje dogovorijo za skupno delovanje), se počutili dovolj varne in dobrodošle ter odšli z občutkom, da je to prostor, kamor si želijo vrniti.

Dogovori

V zvezi s tem "kako biti skupaj", lahko v okviru uvodnega srečanja skupini ponudite spodnje dogovore. Po naših izkušnjah ti sporazumi (pridobljeni iz dela Adrienne Maree Brown) pokrivajo veliko pomembnih vidikov, ki zadevajo pomisleke udeležencev in manj konstruktivne dinamike, ki se lahko pojavijo v skupinskih okoljih. Na uvodnem srečanju skupini ni treba ponuditi VSEH teh sporazumov, lahko pa razmislite tudi o oblikovanju ali dodajanju lastnih. Druga možnost je, da jih na začetku predstavite le nekaj, nato pa po potrebi dodajate nove v naslednjih tednih.

Pomembno je, da najdete svoj lasten pristop k tem dogovorom. Ko se pripravljate na vodenje kluba, si vsakega od njih podrobno oglejte in premislite, kaj vam osebno pomeni.

Na uvodnem srečanju lahko začnete tako, da udeležence vprašate, kaj jim pomaga pri učenju ali sodelovanju z drugimi. Nato lahko k njihovim predlogom dodate (nekateri) spodnje dogovore.

- Preizkusite (udobje- raztegljivost- napetost) / Pravica do zavrnitve.
- Pozorno poslušanje.
- Vzdržite se obtoževanja ali sramotenja sebe in drugih.
- W.A.I.T ("Why Am I Talking" - Zakaj govorim).
- Ustvarjajte prostor, zavzemite prostor.
- Zaupnost - vzemite lekcije, pustite podrobnosti.
- Da/ali, oboje/ali.
- Predpostavite najboljši namen, a bodite pozorni na učinek.
- Skrb zase in za skupnost – bodite pozorni na svoje potrebe, bodite pozorni na potrebe drugih.

Fizična postavitev

Pri srečanju v živo povabite udeležence, da se usedejo v krog. Poskusite se izogniti mizi med udeleženci ali kakršnim koli vrstam. Poskusite zagotoviti odprt prostor - idealen je krog stolov.

Če se srečujete prek spleta, v znak spoštovanja do drugih, povabite udeležence, naj se priključijo iz tihega in stabilnega prostora (če je le mogoče, naj se izognejo temu, da bi bili na poti, v javnem prevozu ali med gibanjem) ter naj se priključijo preko prenosnega računalnika. Prav tako jih prosimo, da imajo prižgane kamere.

Struktura srečanja

Spodnja struktura velja tako za srečanje v živo kot tudi za spletno srečanje.

Pri vsakem srečanju, na začetku vedno namenite čas za ogrevanje prostora, na koncu pa zagotovite čas za zaključek. Pomislite na to kot na sendvič – ogrevanje prostora je prvi kos kruha, skupinske refleksije o temah E-TICK so nadev, zaključek prostora pa je drugi kos kruha. Potrebujete vse tri te elemente!

Ogrevanje prostora | Skupinska refleksija o temah E-TICK | Zapiranje prostora

Ogrevanje prostora

V okviru ogrevanja prostora lahko vsako srečanje začnete z opomnikom na dogovore.

Nato lahko povabite h kratki sprostitveni vaji ali čemu podobnemu. To lahko udeležencem pomaga, da „prispejo“ in se povežejo drug z drugim. Ne želite jim zastaviti preveč odprtega vprašanja, kot je „kakšen je bil vaš dan“, saj bi se to lahko zavleklo in odvzelo dragoceni čas za „polnjenje“! Naslednji odprti stavki so lahko dober način za povabilo k deljenju, vendar bolj „bistvene“ vrste. Pri takšnih odprtih povedih jim dajte nekaj minut časa, da se prilagodijo in razmislijo, vendar ne predolgo:

„Nekaj, kar lahko opazim v tem trenutku (slišim, vidim), je....
„Nekaj novega, kar opazim v prostoru, v katerem smo, je....“

Druge vrste spodbud so tiste, ki jih vabijo, da se na varen način prilagodijo svoji energiji/ razpoloženju. Te spodbude so lahko koristne, saj so ravni energije/ razpoloženja vidne skupini in omogočajo, da se te ravni priznajo (kakršne koli že so). Ne glede na to, kako se oseba počuti, ji damo vedeti, da je to v redu in da je dobrodošlo.

„Če bi bil vremenska napoved, bi bila napoved trenutno....“ (primeri - oblačno z nekaj sonca, deževno in sivo, nevihtno, mavrica s soncem, mirno in suho).

„Če bi bil zdaj (druga) žival, bi bil...“ (primeri - len kot lenivec, napet kot panter, gibčen kot mačka...).

Skupinska refleksija o temah E-TICK

Kar zadeva vodenje skupinskega razmisleka (nadev za sendvič!) ter podpiranje dobrega poteka in ravnovesja, vam ponujamo nekaj nasvetov:

- Dajte ljudem dovolj prostora, da pogovor usmerijo, v zeleno smer, hkrati pa uporabite svoje znanje o srečanjih, da jih po potrebi vrnete nazaj. Če se skupina predolgo zadržuje pri eni podtemi ali če nekdo prevladuje pri določeni temi, lahko rečete: »Kaj pa ...« (in jih usmerite na naslednjo podtemo). Vi ste odgovorni za časovni potek, zato si zapomnite »podteme« obeh srečanj in ustrezno usmerjajte razprave, da bo skupina (bolj ali manj) napredovala skozi obe srečanji.
- Ko gre za težke teme, se spomnite na načela kritične pismenosti. Če menite, da je član skupine delil nekaj, kar je povzročilo škodo ali žalitev, je pomembno, da to priznate, ne da bi pri tem izrekli sodbe. Osebo, ki je delila pripombe, lahko nežno poučite tako, da se naslonite na načela kritične pismenosti, zlasti na metaforo o nahrbtniku - pomagajte ji (in drugim) uvideti, da je to, kar je delila, njena last, drugi pa naj vidijo, da jo vi postavljate na stran te osebe. To je lahko način za ublažitev škode in pomaga pri učenju vseh.
- Če se nekdo obotavlja ali čutite, da bi rad povedal več (želi se "raztegniti", vendar je negotov), mu lahko pomagate, da se raztegne, tako da ga toplo povabite, naj pove več, npr. "Ali lahko poveste več o tem?"
- Lahko prepletate niti pogovora ali preusmerite pozornost od nekoga, ki prevladuje, tako da vprašate: "Kako ste to doživeli ostali?" ali "Kakšne misli imate drugi glede tega?"
- V nekaterih trenutkih srečanja se lahko pojavi tišina. Prehod iz tišine lahko spodbudite tako, da skupini zastavite splošno vprašanje, na primer: "Kaj se vam je na tem srečanju najbolj vtisnilo v spomin?". V nekaterih trenutkih srečanja se lahko pojavi tišina. Prehod iz tišine lahko spodbudite tako, da skupini zastavite splošno vprašanje, na primer: "Kaj se vam je na tem srečanju najbolj vtisnilo v spomin?". Včasih lahko pomaga, če na začetku seje glavne lekcije/podteme zapišete na tablo ali v pogovorno okno na Zoomu – to lahko udeležencem služi kot referenčna točka/pomoč pri spominu in vam pomaga slediti poteku (ali napredujete skozi gradivo).
- V samem tečaju so lahko v pomoč pri razpravah na srečanjih tudi spodbude za dnevnik. Zabeležite si morebitne ideje, za katere menite, da bi lahko bile koristne.

PREGLED SREČANJ

Spodaj je kratek tekst o srečanjih in „na kaj biti pozoren“ (tj. kje so lahko potencialno težavne teme ali kje se lahko pojavijo izzivi). Morda bo koristno, če si to tabelo ogledate pred srečanji - da se spomnite na vsebino in vrste stvari, ki se lahko pojavijo.

Srečanja	Opombe
<i>Spreminjanje perspektiv</i> <i>Navsezadnje, kaj je lepota</i>	<i>Obe srečanji sta topli in živahni ter bosta dobra podlaga za deljenje in nadaljnjo razpravo.</i>
<i>Kdo komunicira o čem?</i> <i>Kulturno spoštovanje ali kulturno prisvajanje?</i>	<i>Ti dve srečanji sta zahtevni tako zaradi vsebine (kultura, razlike, moč) kot tudi zaradi kompleksnosti teorije/ konceptov (npr. kulturno prisvajanje). Udeleženci bodo verjetno potrebovali srečanje o teh dveh temah, da bi bolj podrobno raziskali te koncepte, zato se pripravite, da jim boste pri tem pomagali.</i>
<i>K vragu z dobrimi nameni</i> <i>Pogledi na globalni razvoj</i>	<i>Ti dve srečanji sta precej neposredni glede tega, k čemu vabita udeležence. Da bi razpravo poglobili, bi bilo zanimivo posebno pozornost nameniti programu HEADS UP in temu, kako so se z njim povezali.</i>
<i>Zavedanje o algoritmih</i> <i>Digitalna pismenost</i>	<i>Ti dve srečanji bosta nedvomno pripomogli k novim spoznanjem in vpogledom udeležencev v značilnosti zasnove njihovega telefona. Morda bi bilo zanimivo skupaj z njimi raziskati, kaj se je pri njih spremenilo glede tega, kako razmišljajo o svojem telefonu. Druga zelo pomembna tema, ki se prenaša na ti dve srečanji, so platforme družbenih medijev in kako se na njih razvijajo dezinformacije in sovraštvo.</i>

Pomembna orodja

Naslednja orodja so temelj samega tečaja E-TICK. Z njimi si lahko pomagata pri vseh gostovanjih vsebine E-TICK.

NAČELA KRITIČNE PISMENOSTI

Kritična pismenost vključuje raziskovanje različnih načinov, kako vidimo svet, in „odpiranje leč“. Pri tem se bolje zavedamo različnih perspektiv, ki jih imamo, in tega, od kod izvirajo, ter perspektiv drugih ljudi in tega, od kod izvirajo.

Načela:

- 1. Vsak ima svoj poseben način spoznavanja in gledanja na svet, ki je odvisen od njegovega nahrbtnika in objektivna.** *Na svet gledamo skozi leče, ki so v našem kontekstu sestavljene v zapleteno mrežo, na katero vplivajo številne zunanje sile (kulture, mediji, religije, izobraževanje, vzgoja), notranje sile (osebnost, reakcije, konflikti) ter srečanja in odnosi. Podoba, ki jo te leče projicirajo, predstavlja naše znanje o sebi in svetu, zato imajo, ne glede na to, ali so blizu ali daleč od tega, kar velja za „normalno“; svojo zgodovino in njihovo veljavnost je treba v prostoru priznati.*
- 2. Vsa znanja in pogledi so delni ali nepopolni.** *Ker so naše leče oblikovane v določenih kontekstih, nam manjka znanje, oblikovano v drugih kontekstih, zato moramo prisluhniti različnim perspektivam, da bi videli/si predstavljali onkraj meja svojih lastnih leč.*
- 3. Vsa znanja ali stališča je mogoče postaviti pod vprašaj.** *Ne v duhu želje, da bi jih potlačili ali uničili. Sprašujemo, da bi bolje razumeli in razširili svojo perspektivo.*

‘VARNI PROSTORI’

Povzeto po: Thinking it through with OSDE (Open Space for Dialogue and Inquiry)

„Si lahko predstavljate prostor, v katerem...“

Ni pritiska, da bi postali ali se pretvarjali, da smo nekdo drug. Ni obveznosti, da bi se strinjali z nečim. Ni potrebe po doseganju soglasja (saj ga običajno oblikujejo tisti, ki so bolj artikulirani v skupini). Ni pritiska po „zmagi“ v razpravi ali tekmovanju, da bi drugemu vsilili svoj pogled. Ni strahu, da vam zaradi drugačnega mišljenja ne bi priznali, da ste celovita oseba. Obstaja svoboda, da s spoštovanjem izrazimo svoja stališča in spremenimo svoje mnenje, ko se soočimo z nečim novim. Obstaja varnost za učenje življenja s konflikti, negotovostjo in drugačnostjo. Obstaja

podpora za spraševanje in razmislek o izvoru in posledicah naših predpostavk, ne da bi se ljudje počutili osebno napadene, nelegitimizirane ali utišane. Obstaja priložnost za razmislek o vključevanju različnih perspektiv v (nenehno) oblikovanje naših sanj o prihodnosti. Odnosi ne temeljijo na ideologijah ali identitetah, temveč na zavezanosti dialogu ter skupnemu učenju in razmišljanju. Obstaja možnost „navzkrižne kontaminacije“ brez pritiska, da bi postali drugi ali ostali enaki.

Pri tem je vloga posrednika lahko...

odpreti in zapreti prostor; ustvariti pravo vzdušje z modeliranjem vedenja; po potrebi pomagati pri osredotočanju; ponuditi različne interpretacije; uravnovežiti razpoloženje v prostoru (praznovanje/cinizem); delovati kot nasprotnik, ko ima skupina tendenco strinjati se ali videti le eno perspektivo (izzvati soglasje).

Dodatni viri

Glava, Srce, Roke

Povzeto po knjigi Brighid Golden iz leta 2024 „Radovedni učitelji, kritične učilnice“

Ta pristop, ki se uporablja skozi različne vidike globalnega učenja, ustreza kognitivnemu (glava), psihomotoričnemu (roke) in afektivnemu (srce) področju učenja, ki udeležencem omogoča osebno izkušnjo, kar vodi do globokih sprememb v znanju, spretnostih in odnosih.

Glava: Znanje in miselne spretnosti, potrebne za boljše razumevanje sveta in njegove kompleksnosti. To lahko vključuje razvijanje veščin kritičnega in ustvarjalnega mišljenja, sposobnost prepoznavanja in razbijanja stereotipov, poznavanje ustreznih in zanesljivih virov informacij itd.

Srce: Vrednote, stališča in socialne veščine, kot sta empatija in sočutje, ki udeležencem omogočajo čustveni, psihosocialni in fizični razvoj ter spoštljivo in mirno sobivanje z drugimi.

Roke: Praktična uporaba znanja, sodelovanje z družbo in komunikacijske spretnosti, razvite za ukrepanje in odziv na vprašanja globalne pravičnosti.

GCE Mehki/kritični/Obratni

Prirejeno po Andreotti-jevi knjigi *Actionable Postcolonial Theory in Education* iz leta 2011.

Leta 2006 je izobraževalka globalnega učenja, Vanessa Andreotti začela načrtovati različne pristope k globalnemu učenju. Ta zemljevid (ali 'kartografija') se je sčasoma razvijal in še danes pomaga strokovnjakom, da najdejo svojo pedagoško prakso ter razumejo, kako se ta razlikuje od drugih ali jih dopolnjuje. Kartografija predstavlja 'pristop k globalnemu učenju'.

Prvotna kartografija iz leta 2006 je vsebovala le dva stolpca - „mehko globalno učenje“ in „kritično globalno učenje“. V poznejših različicah je bil drugi stolpec „kritično globalno učenje“ razdeljen na dva ločena stolpca - „kritično“ in „drugo“ - kot je prikazano spodaj (nasvet: preberite vsak stolpec do konca; nato preidite na naslednji stolpec)

Ključni problem	Mehko globalno učenje	Kritično globalno učenje	Drugo globalno učenje
Osnova za skrb	Osnovna človečnost Odgovornost ZA druge	Soodgovornost za škodo Odgovornost ZA drugega	Radikalna soodvisnost Ni "drugega", če škodujemo Zemlji/drug drugemu, škodujemo sebi
Razlogi za ukrepanje	Humanitarni/moralni (temeljijo na normativnih načelih za razmišljanje in delovanje)	Politični/moralni (temeljijo na normativnih načelih pravičnosti)	Eksistencialni (temeljijo na „skupnem“, izgubi arogance ločevanja in nadrejenosti)
Razumevanje soodvisnosti	Imamo skupna razumevanja, cilje in želje	Smo del nepravilnih, nasilnih in netrajnostnih sistemov	Vsi smo del širšega metabolizma ZEMLJE, ki mu zdaj škodujemo (smo narava)
Kaj je treba spremeniti	Ljudje moramo sodelovati v demokratičnih in dobroteljskih procesih	Ljudje morajo prevzeti moč od elit	Vsi potrebujemo drugačen način obstoja na planetu brez ločevanja
Čemu	Več dialoga, soglasja, kohezije, miru in strpnosti	Več pravičnosti, enakosti, avtonomije, pravičnejša porazdelitev virov	Odgovornost, ki presega posamezno življenjsko obdobje (za preteklost, sedanjost in prihodnost)
Kako pride do sprememb	Z dobro voljo	S trudom	Z odraščanjem, s streznitvijo glede individualizma, potrošništva in tekmovalnosti
Vloga globalnega učenja	Podpora posameznikom, ki pomagajo tistim z manj sreče, da dohitijo sodobni svet.	Opolnomočenje posameznikov, da se v solidarnosti z zatiranimi borijo za pravičnost	Decentralizacija, razorožitev, razločevanje, pomnjenje in opustitev vlaganja v škodljive dispozicije
Slogan	NAREDI RAZLIKO (in POČUTI SE DOBRO)	BODI ZAVEZNIK (in POČUTI SE DOBRO)	POGLOBI SE GLOBLJE in POVEZUJ ŠIRŠE

Kritične veščine globalnega učenja – infografika

Povzeto iz: Brigid Golden, University of Limerick

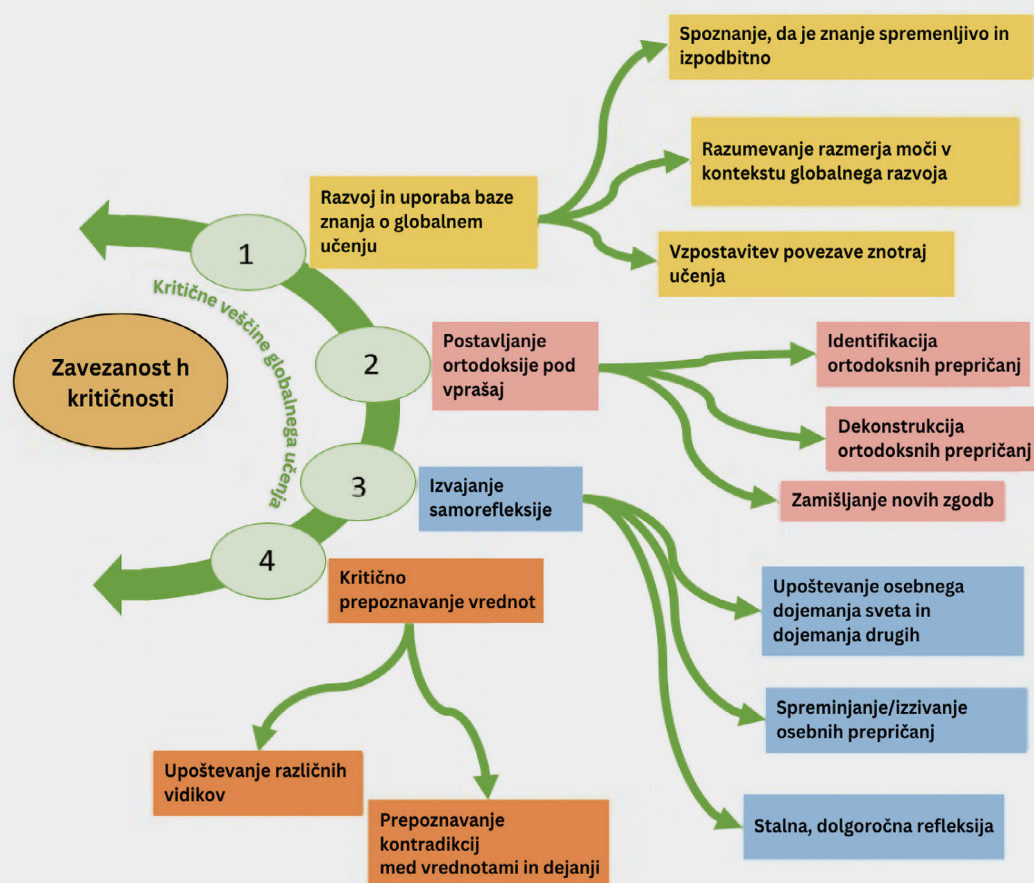

Diagram 2: Kritične veščine globalnega učenja (Golden, 2022)

www.ethicalcommunication.org

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.